

Сьогодні
15.01.2025

Пряма мова.
Розділові знаки в реченнях із прямою
МОВОЮ

Встали, дітки, всі рівненько,
Посміхнулися гарненько,

Настрій на урок взяли
Й працювати почали.

Я – учень.

Я не боюся
висловити
свої думки.

Я –
особистість
творча.

Помилившись,
я міркую далі.

Я думаю,
аналізую.

Я хочу
багато знати.

Шукаю істину.

Я сьогодні буду
активним.

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

чеснóти

1. Що вам відомо про пряму мову?

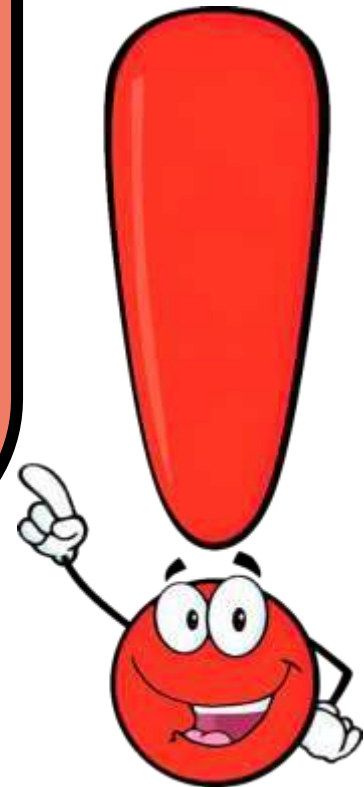
1. Із яких частин складається речення з прямою мовою?
2. Коли нам потрібні такі речення?
3. Які розділові знаки ставимо в реченнях із прямою мовою?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

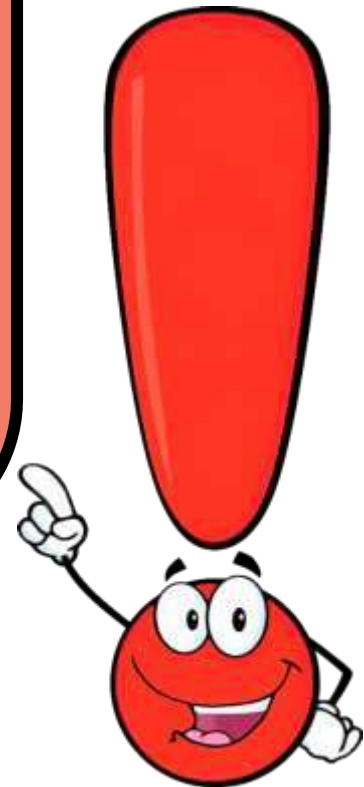
Пряма мова — це передане дослівно чуже висловлення. Речення з прямою мовою складаються з двох частин: із прямої мови (**ПМ**) і слів автора (**А**), який передає чужу думку. У ситуації, коли необхідно передати дослівно те, що сказала інша людина, використовуємо речення з прямою мовою.

<p>Якщо речення починається словами автора (А), після них ставимо двокрапку, а пряму мову (ПМ) пишемо в лапках. У кінці прямої мови ставимо крапку, знак оклику або знак питання.</p>	<p>Професор мовив: «Якщо у вас не буде людяності — усе інше нічого не варте». А: «ПМ». А: «ПМ!» А: «ПМ?»»</p>
<p>Якщо речення починається прямою мовою (ПМ), після неї ставимо кому, знак оклику або знак питання, а після них — тире. Слова автора (а) пишемо з малої літери.</p>	<p>«Вдячність додає душі благородства», — любила говорити моя бабуса (М. Дочинець). «ПМ», — а. «ПМ!» — а. «ПМ?» — а.</p>
<p>Якщо слова автора (а) розташовані всередині прямої мови (ПМ), то перед ними ставимо кому, знак оклику або знак питання, а після них, перед продовженням ПМ — кому або крапку і тире.</p>	<p>«З тобою все буде добре, — пообіцяла дівчинка котикові. — Я заберу тебе додому! (Н. Гейман). «ПМ», — а. — ПМ.» «ПМ!» — а, — пм».</p>

Пряму мову пишемо завжди в лапках і вимовляємо підвищеним тоном, а слова автора — зниженим, прискорено. Крапку або кому після прямої мови пишемо за лапками, а знак оклику і знак питання — перед лапками.

Вправа 325. Запишіть речення. Усно поясніть розділові знаки. У разі потреби використайте таблицю

1. «Дідусь каже, — спокійно вела далі Чійо, — що потрібно цінувати зустрічі з людьми» (За Т. Постановою). 2. «Ми потрапляємо в такі ситуації, коли правда нелегка, але чесність була і є найліпшою стратегією», — писала мені моя бабуся (За Е. Сафарлі). 3. Пан Карло засміявся: «Люди, які вміють долати своє «не хочу», багато досягають у житті» (Дз. Матіяш). 4. «Перепрошую, я можу допомогти Вам», — втрутився в розмову Іван (З. Петрикович). 5. «Як я можу бути певна, що ви дотримаєте слова?» — запитала Кораліна (Н. Гейман).

Вправа 326. Подані речення використайте як пряму мову. Додавши до них слова автора, утворіть речення з прямою мовою

1. Життєва мудрість говорить: «Без щирості людська душа холоне». 2. «Про чесноти людини судять за її вчинками», – завжди повторює мій дідусь. 3. «У канадському метро зламався турнікет, і в цей час не було поряд працівників, - говорилося у повідомленні диктора. - Пасажири на вході залишали гроші». 4. «Це жахливо, коли людина втрачає довіру», - подумав я, дивлячись вечірні новини. 5. Один із пунктів кодексу волонтерства говорить: «Для кожного з нас важливо жити в оточенні небайдужих людей».

Що для вас означає щирість? Як ви розумієте значення слова «чесноти»? Чому для людини важливо не втратити довіру? Чи всім довіряєте ви? Які вчинки людини свідчать, що вона небайдужа?

BCIM
pptx

Вправа 327. Прочитайте текст

На змаганнях з бігу кенійський спортсмен Абель Мутай зупинився за декілька метрів від фінішу, вважаючи, що подолав відстань. Іспанський спортсмен Іван Фернандес, який біг за ним, зрозумів, що відбувається, і почав кричати кенійцеві, щоб він біг далі, але той не розумів іспанської мови. Тоді іспанський спортсмен буквально доштовхав його до перемоги.

«Так чому ж ти дозволив кенійцеві перемогти?» — запитав журналіст іспанця після змагань. «Я не давав йому перемогти, він переміг», — відповів Іван. Журналіст наполягав: «Ти міг виграти замість нього!» Іван подивився на нього і відповів: «А яка була б цінність моєї перемоги?! Чого варта була б ця медаль? Що б про це подумала моя мама?»

Цінності передаються з покоління в покоління ([https:// sport.znaj.ua](https://sport.znaj.ua)).

1. Перед яким вибором постав спортсмен Абель Мутай?
2. Як ви оцінюєте його рішення?
3. Якими чеснотами наділений спортсмен?
4. Доберіть прикметники, що характеризують його вчинок.
5. Сформулюйте й запишіть кілька запитань, що починатимуться словами «що», «коли», «як», «чому», «навіщо».
6. Прокоментуйте зміст передостаннього речення.
7. Поясніть розділові знаки в реченнях із прямою мовою. Як ви розумієте зміст останнього речення?
8. Висловіть припущення (сформулюйте гіпотезу), використовуючи таку конструкцію: «Усе могло статися інакше, якби...».

Що я сьогодні засвоїв / засвоїла для себе? Чи був для мене цей урок ще однією сходинкою до грамотності?

с.135 Впр.328 скласти речення
з прямою мовою.

с. 133-134 вивчити правила.

Роботи надсилати на Human

Ця частина «фільму» мені не сподобалась ...

Тренажер для додаткового опрацювання:
<https://learningapps.org/watch?v=pcz98pgkc22>